

Д-р Даниела Иванова-Найберг живее от 2008 г. в щата Вашингтон, САЩ. Директор е на програма „Български фолклорни изкуства“ при Българския културен център в Сиатъл и е една от движещите фигури на културно-образователната програма „Българче“ при Българо-македонската асоциация „Подкрепа“ в Портланд. Родена е през 1963 г. в София.

- Даниела, какво сте завършили? Какъв е професионалният ви опит?

- Първоначално завърших Института за музикални и хореографски кадри в София, специалност „Български танци“. Завърших и българска филология, специализация по фолклористика в СУ „Св. Климент Охридски“.

Мисия българка

Направих дисертацията си в Института за изследване на изкуствата при БАН. Темата ми беше „Съставът за народни танци като културно явление в България“; по-късно с частичната подкрепа на Министерството на културата излезе и книгата ми със същото заглавие. В последните години проучвах представата за България и балканското в американска среда, предимно сред американски групи, които играят танци на народите.

- Днес къде „живее“ българският фолклор в Америка?

- Подчертан е огромният интерес към българския фолклор сред българските общности навсякъде из Северна Америка, в създадените десетки читалища, културни центрове, училища. Често в основата на тези организации е групата за народни танци, ръководена от живеещ наблизко хореограф или местен ентузиаст. Освен това съществуват все още американски групи за танци на народите, които поддържат в репертоара си десетки български танци и хореографии. Такива групи редовно канят и пътуващи български хореографи и работят с тях.

- Вие преподавате български език и български фолклор на българи и американци. Какви хора се интересуват от нашия фолклор?

- По мои наблюдения, а и според други изследвания огромен процент от мъжете занимаващи се с българ-

ски и балкански фолклор, са математици, инженери, програмисти, компютърни специалисти. Сред жените преобладават професиите учител, социален работник, преподавател в университет и пр. Това е кръг от високообразовани хора - бакалаври, магистри, доктори, със засилен интерес и респект към България и културата на страните от Балканите като цяло.

- Вече много наши специалисти, фолклористи преподават български фолклор в Америка. Как го правят?

- Всеки избира какъв репертоар да представи на групите, с които работи, и всеки се стреми да достави радост на хората. При българските преподаватели е от значение дали работят с групи, които просто се разтоварват с хора, или пък това е група, която подготвя репертоар за сценични изяви. При вторите има истински ренесанс на ансамбловия репертоар от годините на художествената самодейност у нас.

- Имат ли нужда нашенците в Америка да продължават българската традиция в своите семейства?

- Българи, чиито деца са родени тук, вече мислят основно за тях – как те се свързват с културата, от която идват родителите им, с езика на баба и дядо. Децата израстват в американ-

ска среда, проговарят на английски език. Често родителите говорят на български език, а децата отвърщат на английски, по-лесно им е. Затова се създават и посещават редица български неделни училища. Днес стотици българи изминават десетки и повече километри всяка седмица, за да заведат децата си на българско училище или пък да участват в ежеседмичните танцови сбирки и репетиции. Тези български центрове – училища, читалища, състави, днес са мощни културни и социални средища. Действителни средища на българщина.

Хората идват тук и се интегрират в културата, но разбират, че носят нещо различно. И то е хубаво. Донеся очарованието на родопската песен, каба-гайдата, играта и омаята на хорото, на костюма... Предизвиква уважение.

- Вие с какво се занимавате?

- Ангажирана съм с неделната културно-образователна програма при „Подкрепа“, ние си го наричаме „училището“. По-късно нарекохме програмата „Българче“. Моят съпруг, професор по класическа музика, Гари Найберг, също е сред учениците ми от класа по български език за американци и често ме изненадва с лингвистичните си предположения.

На моето „изпращане“ в Америка аз започнах да гледам като на мисия: вероятно има работа, която трябва да се върши сред българските общности тук. И вероятно съм сред хората, на които се пада тази чест. Бих го нарекла и дълг.

Въпросите зададе Дарина НЕНОВА